

שווי משרד עורכי דין – "חוק המספרים" – כלכליסט 27.11.2011

הערכת שוויו של משרד עורכי דין הפכה לנושא העולה רבות על סדר היום של סקטור עורכי הדין. בשנים האחרונות, אנו מוצאים עצמנו עורכים הערכת שווי למשרד עורכי דין, כמעט מידי שבוע. נדרשים אנו להערכת שווי, בין השאר, בעת: מכירת פעילות משרד, בניית מנגנוני פרישה, תגמולים במקרה של מוות או אובדן כושר (חלקי או מוחלט), וכמובן בלא מעט סכסוכים בין שותפים לבין עצמם ו/או לבין צדדים שלישיים (שארם בני זוג וכד').

הפרמטרים אותם אנו מעריכים בהערכת השווי של משרד עורכי דין הינם: (1) כספים בהפחתת התחייבויות המשרד לבנקים, עובדים, ספקים וצדדים שלישיים לרבות יתרות חו"ז של השותפים. (2) זכות לשכ"ט בהמחאות דחיות ו/או בחשבונות עסקה. (3) זכות לשכ"ט שטרם שולם מסיבות של גבייה ו/או סיבות אחרות, אך העבודה בגינו הסתיימה. (4) זכות לשכ"ט בגין עבודה שבתהליך או עבודה בגין שכ"ט ששולם מראש. (5) רכוש קבוע בהפחתת ערכי פחת, או ערך השוק שלו. (6) נכסים אחרים כגון ניירות ערך, אופציות וכד'. (7) שווי המוניטין של המשרד. בעוד מרבית מרכיבי השווי ניתנים למדידה כמותית, נושא שווי המוניטין מהווה תמיד עילה לדיון ומחלוקות. נכון לעת הזו, הלכה מנחה היא, שלמרבית משרדי עורכי הדין בישראל אין מוניטין מעבר למוניטין השותפים. על הלכה זו הוגשו שני ערעורים לבית המשפט העליון, אשר ישמעו במחצית 2012.

מוניטין הינו למעשה הערך הניתן לנטייתם של לקוחות להמשיך ולקבל שירות מהמשרד. ערך המוניטין יבוטא בהכנסות או רווח צפוי למשרד על פני תקופה נתונה ("מכפיל"). בחלק מן המקרים ייגזר המכפיל מביצועי המשרד בעבר ובחלקם על ביצועיו בעתיד, הכול בהתאם לנסיבות הפרישה, כך לדוגמא, במקרים מסוימים קיימות מגבלות מהדין בקבלת תקבולים עתידיים כגון בפרישה לשיפוט. ככלל "מכפיל" בקרב משרדי עורכי הדין נמוך מכיוון שפוטנציאל ההכנסות או הרווח, נגזר מפרמטרים רבים הקשים לחיזוי. מכפילים, עשויים לנוע במוצע בין 0.5 ל-1.5 (על ההכנסה או הרווח) והתאמתם למקרה תביאם גם לערכים גבוהים או נמוכים מכך ובמקרים מסוימים לשווי אפס! בחלק מן המקרים יקוזזו מערך המכפיל עלויות שכר שותפים ובחלק מן המקרים הללו יגולמו בערך המכפיל.

בגרף אשר בעמוד הבא מובאת דוגמא המציגה כיצד בחרו שותפים במשרד מסוים לתת ערך לשווי המכפיל בהתאם לנסיבות הפרישה, לוותק השותף הפורש ובפריסה של חמש שנים. כך לדוגמא, בעוד שותף הפורש לעסקים לאחר 25 שנים ולו 30% בשותפות, יהיה זכאי למכפיל של 100% על האחוזים שלו מתוך הרווח העתידי, שהינם למעשה 6% מהרווח של המשרד כל שנה, מאידך, שותף בוותק זהה של מעל 25 שנים, אשר ילך לעולמו או יגיע לגיל קצבה, יהיה זכאי ל-150% מחלקו בשותפות בפריסה לחמש השנים העוקבות למועד פרישתו, כלומר 9% מהרווחים העתידיים של המשרד כל שנה.

להרחבה ולמאמרים נוספים בנושא אנא פנה לאתר החברה בכתובת: www.glawbal.com

